

Wykaz ważniejszych skrótów występujących w tekście

ABCDE	<i>Airway, Breathing, Circulation, Disability, Exposure</i> ➔ drogi oddechowe, oddychanie, krążenie, ocena neurologiczna, ocena kliniczna	IAC-CPR	<i>Interposed Abdominal Compression – Cardiopulmonary Resuscitation</i> ➔ RKO za pomocą naprzemiennego uciskania jamy brzusznej
ACD-CPR	<i>Active Compression–Decompression – Cardiopulmonary Resuscitation</i> ➔ RKO za pomocą aktywnej kompresji i dekompresji klatki piersiowej	ICD	<i>Implantable Cardioverter Defibrillator</i> ➔ wszczepialny kardiowerter-defibrylator
ACS	<i>Acute Coronary Syndrome</i> ➔ ostry zespół wieńcowy (OZW)	ILCOR	<i>International Liaison Committee on Resuscitation</i> ➔ Międzynarodowy Komitet Łącznikowy ds. Resuscytacji
AED	<i>Automated External Defibrillator</i> ➔ automatyczny defibrylator zewnętrzny	ILS	<i>Immediate Life Support</i> ➔ Natychmiastowa pomoc w stanach zagrożenia życia (kurs certyfikowany przez ERC)
AF	<i>Atrial Fibrillation</i> ➔ migotanie przedsionków	im	<i>intramuscular</i> ➔ domięśniowa droga podaży leków
ALS	<i>Advanced Life Support Course for Providers</i> ➔ Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych (kurs certyfikowany przez ERC)	io	<i>intraosseous</i> ➔ doszpikowa droga podaży leków
AMI	<i>Acute Myocardial Infarction</i> ➔ ostry zawał mięśnia sercowego	IP	<i>Instructor Potential</i> ➔ kandydat na instruktora ERC
ASA	<i>Acetylsalicylic Acid</i> ➔ kwas acetylosalicylowy	ITD	<i>Impedance Threshold Device</i> ➔ zastawka oporowa
AVNRT	<i>Atrio-Ventricular Nodal Re-entry Tachycardia</i> ➔ częstoskurcz nadkomorowy z węzła przedsionkowo-komorowego (re-entry)	iv	<i>intravenous</i> ➔ dożylna droga podaży leków
AVRT	<i>Atrio-Ventricular Re-entry Tachycardia</i> ➔ częstoskurcz nadkomorowy (re-entry)	LBBB	<i>Left Bundle Branch Block</i> ➔ blok lewej odnogi pęczka Hisa
BLS	<i>Basic Life Support</i> ➔ podstawowe zabiegi resuscytacyjne	LMA	<i>Laryngeal Mask Airway</i> ➔ maska krtaniowa
BLS/AED	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne i automatyczna defibrylacja zewnętrzna (kurs certyfikowany przez ERC)	LQTS	<i>Long QT Syndrome</i> ➔ zespół wydłużonego QT
BMV	<i>Bag-Mask-Ventilation</i> ➔ wentylacja workiem samorozprężalnym	LT	<i>Laryngeal Tube</i> ➔ rurka krtaniowa
CCOT	<i>Critical Care Outreach Team</i> ➔ konsultacyjny zespół intensywnej terapii	MAS	<i>Meconium Aspiration Syndrome</i> ➔ zespół aspiracji smółki
COI	<i>Conflict of Interests</i> ➔ konflikt interesów	MET	<i>Medical Emergency Team</i> ➔ zespół do stanów nagłych
CoSTR	<i>Consensus on CPR Science with Treatment Recommendations</i> ➔ Konsensus w sprawie dowodów naukowych w resuscytacji krążeniowo-oddechowej z rekomendacjami postępowania	MILS	<i>Manual In-Line Stabilisation</i> ➔ ręczna stabilizacja w osi głowy i szyi
CPB	<i>Cardiopulmonary Bypass</i> ➔ krążenie pozaustrojowe	NLS	<i>Newborn Life Support</i> ➔ Zabiegi resuscytacyjne u noworodka (kurs certyfikowany przez ERC)
CPR	<i>Cardiopulmonary Resuscitation</i> ➔ resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO)	NLPZ	niesteroidowe leki przeciwzapalne
CPU	<i>Chest Pain observation Unit</i> ➔ oddział obserwacyjny pacjentów z bólem w klatce piersiowej	NSTEMI	<i>Non-ST Elevation Myocardial Infarction</i> ➔ zawał mięśnia sercowego bez uniesienia odcinka ST
CSN	centralny system nerwowy	NTS	<i>Non-technical Skills</i> ➔ umiejętności pozatechniczne
CV	<i>Compression Ventilation ratio</i> ➔ stosunek liczby uciśnień klatki piersiowej (C) do liczby oddechów ratunkowych (V)	NZK	nagle zatrzymanie krążenia
DNAR	<i>Do Not Attempt Resuscitation</i> ➔ decyzja o niepodjęciu resuscytacji	ODD	<i>Oesophageal Detector Device</i> ➔ detektor przełykowy
EC	<i>Educator Candidate</i> ➔ kandydat na edukatora ERC	OIT	Oddział Intensywnej Terapii
ECLS	<i>Extracorporeal Life Support</i> ➔ pozaustrojowe metody wspomaganie układu krążenia	OZW	ostry zespół wieńcowy
ECMO	<i>Extracorporeal membrane oxygenation</i> ➔ pozaustrojowe nadtlenianie krwi	PCI	<i>Percutaneous Coronary Intervention</i> ➔ przeszczepna interwencja wieńcowa
EIT	<i>Education, Implementation and Team</i> ➔ grupa robocza ds. edukacji, implementacji i zespołów	PEA	<i>Pulseless Electrical Activity</i> ➔ aktywność elektryczna bez tętna
EMC	<i>Educator Master Class</i> ➔ Europejski kurs dla edukatorów (kurs certyfikowany przez ERC)	PEEP	<i>Positive End Expiratory Pressure</i> ➔ dodatnie ciśnienie końcowo-wydechowe
EMS	<i>Emergency Medical System</i> ➔ system ratownictwa medycznego (pogotowie ratunkowe)	PPCI	<i>Primary PCI</i> ➔ pierwotna PCI
EMT	<i>Emergency Medical Technician</i> ➔ ratownik, technik medyczny, paramedyk	PR	Pogotowie Ratunkowe
EPLS	<i>European Paediatric Life Support</i> ➔ Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne u dzieci (kurs certyfikowany przez ERC)	RKO	resuscytacja krążeniowo-oddechowa (<i>Cardiopulmonary Resuscitation – CPR</i>)
EPILS	<i>European Paediatric Immediate Life Support</i> ➔ Natychmiastowa pomoc w stanach zagrożenia życia u dzieci (kurs certyfikowany przez ERC)	ROSC	<i>Return of Spontaneous Circulation</i> ➔ przywrócenie spontanicznego krążenia krwi
ERC	<i>European Resuscitation Council</i> ➔ Europejska Rada Resuscytacji	RRT	<i>Rapid Response Team</i> ➔ zespół szybkiego reagowania
ETCO ₂	<i>end-tidal CO₂</i> ➔ końcowo-wydechowe stężenie dwutlenku węgla	RSVP	<i>Reason, Story, Vital-signs, Plan</i> ➔ przyczyna, historia, oznaki życia, plan
EWS	<i>Early Warning Score</i> ➔ skala wczesnego ostrzegania	SAD	<i>Supraglottic Airway Device</i> ➔ nadgłośnia przyrządy do udrażniania dróg oddechowych
FBAO	<i>Foreign Body Airway Obstruction</i> ➔ niedrożność dróg oddechowych spowodowana ciałem obcym	SARS	<i>Severe Acute Respiratory distress Syndrome</i> ➔ ostry zespół niewydolności oddechowej
GIC	<i>Generic Instructor Course</i> ➔ Europejski kurs instruktorski (certyfikowany przez ERC)	SBAR	<i>Situation-Background-Assessment-Recommendation</i> ➔ sytuacja, podstawowe dane, ocena, rekomendacje (system raportowania stanu pacjenta)
		sc	<i>subcutaneous</i> ➔ podskórna droga podaży leków
		SCD	<i>Sudden Cardiac Death</i> ➔ nagła śmierć sercowa
		SOR	Szpitalny Oddział Ratunkowy
		SP	syndrom poresuscytacyjny (<i>post-cardiac arrest syndrome</i>)
		STEMI	<i>ST Elevation Myocardial Infarction</i> ➔ zawał mięśnia sercowego z uniesieniem odcinka ST
		SVT	<i>Supra-Ventricular Tachycardia</i> ➔ częstoskurcz nadkomorowy
		UAP	<i>Unstable Angina Pectoris</i> ➔ niestabilna choroba wieńcowa
		VF	<i>Ventricular Fibrillation</i> ➔ migotanie komór
		VT	<i>Ventricular Tachycardia</i> ➔ częstoskurcz komorowy
		VF/VT	migotanie komór lub częstoskurcz komorowy bez tętna
		ZRM	Zespół Ratownictwa Medycznego

Publikacja przygotowana przez Europejską Radę Resuscytacji (ERC) przy współpracy z Polską Radą Resuscytacji (PRR).
Tekst tłumaczony przez Polską Radę Resuscytacji. Bibliografia do wszystkich rozdziałów została powtórzona za wydaniem oryginalnym.

© European Resuscitation Council 2010. All rights reserved. No parts of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the ERC.

Disclaimer: No responsibility is assumed by the authors and the publisher for any injury and/or damage to persons or property as a matter of products liability, negligence or otherwise, or from any use or operation of any methods, products, instructions or ideas contained in the material herein. This publication is a translation of the original ERC Guidelines 2010. The translation is made by and under supervision of the Polish Resuscitation Council, solely responsible for its contents. If any questions arise related to the accuracy of the information contained in the translation, please refer to the English version of the ERC guidelines which is the official version of the document. Any discrepancies or differences created in the translation are not binding to the European Resuscitation Council and have no legal effect for compliance or enforcement purposes.

© Copyright for the Polish edition by Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010

© Copyright for the Polish translation by Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część poniższej publikacji nie może być kopiowana i przechowywana w jakimkolwiek mechanicznym systemie kopiowania danych, włączając fotokopie, kserokopie, nagrania i inne, bez uprzedniej pisemnej zgody PRR (dotyczy terenu Rzeczypospolitej Polskiej). Wszystkie prośby o możliwość wykorzystania materiałów zawartych w tej publikacji należy kierować do ERC.

Wiedza i praktyka w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej to stale zmieniająca się dziedzina medycyny. W miarę rozwoju wiedzy oraz postępu w nauce i doświadczeniu klinicznym zmienia się w sposób ciągły również praktyka medyczna oraz sposób stosowania leków. Czytelnik tego podręcznika jest zobowiązany do zapoznania się z aktualnymi wiadomościami na temat przedstawionych sposobów postępowania i farmakoterapii ze szczególnym uwzględnieniem informacji producentów na temat dawek, czasu i drogi podawania oraz efektów ubocznych stosowanych leków. Na każdej z osób praktykujących medycynę resuscytacji spoczywa osobista odpowiedzialność za stosowane metody lecznicze, których użycie powinno być oparte na gruntownej wiedzy i umiejętnościach praktycznych z zachowaniem niezbędnych warunków bezpieczeństwa własnego i pacjenta. Wydawcy oraz redaktorzy niniejszego opracowania nie ponoszą odpowiedzialności za szkody, które mogłyby być w jakikolwiek sposób związane z materiałem zawartym w tej książce.

ISBN 978-83-89610-10-2

Publikację wydano ze środków Polskiej Rady Resuscytacji.

REDAKTOR NAUKOWY WYDANIA POLSKIEGO

prof. dr hab. Janusz Andres

TŁUMACZENIE

Janusz Andres, Elżbieta Byrska-Maciejasz, Grzegorz Cebula, Marta Dembkowska, Elżbieta Dobrowolska, Edyta Drab, Bartosz Frączek, Anna Jarosz, Piotr Kołęda, Paweł Krawczyk, Rafał Surmacz, Jurij Szymański, Grzegorz Zajac

KOREKTA MERYTORYCZNA

Janusz Andres, Elżbieta Byrska-Maciejasz, Grzegorz Cebula, Marta Dembkowska, Bartosz Frączek, Paweł Krawczyk

ADIUSTACJA I KOREKTA WYDAWNICZA

Danuta Ambrożewicz

PROJEKT OKŁADKI

Polska Rada Resuscytacji wg plakatu V Międzynarodowego Kongresu Polskiej Rady Resuscytacji autorstwa Mieczysława Górowskiego

KOORDYNATOR STRONY www.prc.krakow.pl ORAZ WERSJI ELEKTRONICZNEJ Wytucznych resuscytacji 2010

Wiesław Pyrczak, prc@prc.krakow.pl

KOORDYNATOR KURSÓW

Tomasz Galewicz, kursy@prc.krakow.pl

ADRES DO KORESPONDENCJI

ERC vzw
Drie Eikenstraat 661
BE-2650 Edegem
Belgium
tel. +32 3 826 93 21 fax +32 3 826 93 23
info@erc.edu www.erc.edu

ADRES DO KORESPONDENCJI W POLSCE

Polska Rada Resuscytacji
ul. Radziwiłłowska 4, 31-026 Kraków
tel. +48 12 446 69 71 fax +48 12 446 69 72
biuro@prc.krakow.pl www.prc.krakow.pl

SKŁAD I PRZYGOTOWANIE DO DRUKU

FALL, ul. Garczyńskiego 2, 31-524 Kraków tel. +48 12 413 35 00; +48 12 294 15 28 fall@fall.pl www.fall.pl